

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

КОРПОРАТИВТІК ЭТИКА КОДЕКСІ

МАЗМҰНЫ

1	Жалпы ережелер	2
2	Мақсаттары мен міндеттері	3
3	Корпоративтік құндылықтар мен принциптер	3
4	Корпоративтік мәдениет және этика	4
5	Мемлекетпен және қоғаммен өзара байланыс	7
6	Университеттің білім алушылары мен қызметкерлерінің жауапкершілігі	9
7	Қорытынды ережелер	9

 КАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТІ	«Қазақ ұлттық өнер университеті» РММ	2-нұсқа: 28.09.2023
	КОРПОРАТИВТІК ЭТИКА КОДЕКСІ	2 стр.

1 ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1 Осы корпоративтік этика кодексі (бұдан әрі-Кодекс) Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінің "Қазақ ұлттық өнер университеті" республикалық мемлекеттік мекемесінің (әрі қарай-Университет) барлық қызметкерлері мен білім алушыларына таралатын Университет ішіндегі, мемлекеттік органдармен, жұртшылықпен және басқа да мүдделі тараптармен өзара қарым-қатынас этикасын айқындайтын корпоративтік мәдениет пен мінез-құлық нормаларының, қағидалары мен қағидаттарының жиынтығын қамтиды.

1.2 Кодекс мынадай нормативтік-құқықтық құжаттарға сәйкес әзірленді:

- Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III "Білім туралы" Заңымен;
- Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Заңымен;
- Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V Еңбек кодексімен;
- Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 16 қарашадағы № 401-V" Ақпаратқа қол жеткізу туралы " Заңымен;
- ҚР Мәдениет және ақпарат министрінің 2023 жылғы 02 қазандағы №389-НҚ бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінің "Қазақ ұлттық өнер университеті" республикалық мемлекеттік мекемесінің жарғысымен бекітілген.

1.3 Университет стратегиялық маңызды да, күнделікті жағдайларда да корпоративтік шешімдер қабылдау үшін мемлекеттік органдармен, Университеттің білім алушыларымен және қызметкерлерімен, басқа да мүдделі тұлғалармен өзара қарым-қатынаста осы Кодекстің талаптарын қабылдайды және ұстанады.

1.4 Өз қызметінде Университеттің барлық білім алушылары мен қызметкерлері Кодексте сипатталған қағидаттарды басшылыққа алуы тиіс; әрқайсысы Кодекстің сақталуына жеке жауапты болады. Қиын этикалық жағдайды өз бетінше шешу мүмкін болмаған жағдайда білім алушы немесе қызметкер құпиялылық құқығымен Университеттің құрылымдық бөлімшесінің жоғары тұрған басшысына жүгінуге тиіс.

1.5 Кодекстің талаптарын орындамау Университеттің ішкі нормативтік құжаттарында және осы Кодексте белгіленген шектерде білім алушыны немесе Университет қызметкерін тәртіптік жауаптылыққа тарту үшін негіз бола алады.

1.6 Университет басшылығы осы Кодексті бағыныштылар орындауына жауап береді, этикалық мінез-құлық ережелері мен нормаларын дұрыс түсіндіруге, сондай-ақ Университеттің корпоративтік этикасының үлгісін жеке мысалмен көрсетуге көмектеседі.

 КАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТІ	«Қазақ ұлттық өнер университеті» РММ	2-нұсқа: 28.09.2023
	КОРПОРАТИВТІК ЭТИКА КОДЕКСІ	3 стр.

2 МАҚСАТТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

2.1 Кодекстің мақсаты Университетте корпоративтік мәдениетті дамыту және мінез-құлықтың озық тәжірибесін қолдану арқылы мүдделі тұлғалармен тиімді өзара іс-қимыл жасау болып табылады.

2.2 Кодекстің негізгі міндеттері:

- тұрақты корпоративтік мәдениетті құру;
- Университет білім алушылары мен қызметкерлерінің бірыңғай корпоративтік құндылықтарға бағдарлануы;
- корпоративтік мәдениет деңгейін арттыру, этика және адалдық қағидаттарын сақтау;
- Университет қызметінің барлық салаларын іске асыру кезінде Университеттің құрылымдық бөлімшелері, оның білім алушылары мен қызметкерлері арасында ашық және мейірімді жұмыс климатын құру;
- күрделі және екіұшты жағдайларда мінез-құлықты реттеу және ретке келтіру;
- Университеттің дұрыс имиджін қалыптастыру және қолдау.

2.3 Кодекс білім алушы немесе Университет қызметкеріне тиісті барлық жағдайларды сипаттамайды, бірақ күрделі этикалық жағдайларды шешудің негізгі принциптерін қамтиды.

2.4 Кодекс Университеттің білім алушылары мен қызметкерлерінің мінез-құлқын анықтайтын және Университеттің беделін қалыптастыратын құндылықтар жүйесін қалыптастыруға арналған.

2.5 Кодекс Университетте өзара қарым-қатынасты, бір-біріне құрметпен қарауды, білім алушылардың Университет қызметкерлерінің педагогикалық және өзге де қызметіне, қызметкерлердің білім алушыларға және білім беру процесінің барлық қатысушыларына деген қарым-қатынасын қалыптастыру үшін негіз болады.

3 КОРПОРАТИВТІК ҚҰНДЫЛЫҚТАР МЕН ПРИНЦИПТЕР

3.1 Университеттің қызметі Университеттің этика талаптары мен мінез-құлық ережелерін сақтауға негізделген барлық мүдделі тұлғалардың өзара сыйластық қатынастарына негізделген.

3.2 Негізгі корпоративтік құндылықтар:

- 1) Меритократия-әркімнің үлесі мен жетістіктерін бағалаудағы әділдік пен объективтілік;
- 2) Университет әріптестері мен ұжым ішіндегі құрмет, адалдық, ашықтық;
- 3) Командалық рух-бірлескен қызметтен жоғары нәтижелерге қол жеткізу үшін ынтымақтастық;

 КАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТІ	«Қазақ ұлттық өнер университеті» РММ	2-нұсқа: 28.09.2023
	КОРПОРАТИВТІК ЭТИКА КОДЕКСІ	4 стр.

- 4) Сенім-өзара көмек және сенім мәдениетін ұстану;
- 5) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл - сыбайлас жемқорлыққа төзімділік.

3.3 Университеттің білім алушылары мен қызметкерлері этика талаптарын түсіну және сақтау, бұзушылықтардың алдын алу және әріптестерімен этика саласындағы білімдерін бөлісу арқылы Университеттің корпоративтік мәдениетін дамытуға үлес қосуы керек.

3.4 Университеттің білім алушылары мен қызметкерлері корпоративтік рухты қалыптастырып Кодекс талаптарының сақталуын мынадай тәсілдермен қолдауы тиіс:

- кураторлардың білім алушылармен, құрылымдық бөлімшелер басшыларының қарамағындағылармен жеке түсіндірме кездесулері;
- өзіндік мысал, яғни мінез-құлқыңызды үлгі ретінде пайдалану;
- сәйкестік міндетті тиімділік факторы екенін жалпыға бірдей түсінуді қамтамасыз ету.

4 КОРПОРАТИВТІК МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ ЭТИКА

Университет міндетті:

- 1) Жалпыадамзаттық моральдық-этикалық құндылықтар тұрғысынан кемсітушіліктің немесе қысымның кез келген нысандарын, қорлау немесе қолайсыз мінез-құлық фактілерін шектеуге;
- 2) Адамның қадір-қасиетін, құқықтары мен жеке бас бостандығын құрметтеуге, білім алушылар мен қызметкерлерге сеніммен қарауға, әрқайсысына өз әлеуетін іске асыру үшін тең мүмкіндіктер беруге;
- 3) Еңбекақы төлеудің тиімді жүйесін құруға, жалақының уақтылы төленуін қамтамасыз етуге;
- 4) Әрбір білім алушы мен қызметкер үшін санитариялық-гигиеналық жағдайларды, жеке қауіпсіздікті қамтамасыз етуге;
- 5) Барлық білім алушылар мен қызметкерлерге әділ және адал қарым-қатынасты қамтамасыз етуге, жанжалдар мен ішкі тәртіп қағидаларын, осы Кодексті бұзған жағдайларды тексерілген фактілер мен дұрыс ақпарат негізінде қарауға;
- 6) Мұндай қажеттілік туындаған жағдайда білім алушылар мен қызметкерлердің кез келген деңгейдегі басшыларға еркін жүгінуін қамтамасыз етуге;
- 7) Корпоративтік мәдениетті және сыбайлас жемқорлыққа жол бермеуді қалыптастыруға;
- 8) Білім алушы мен қызметкерге қатысты Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген құпия ақпаратты жария етпеуге;

 КАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТІ	«Қазақ ұлттық өнер университеті» РММ	2-нұсқа: 28.09.2023
	КОРПОРАТИВТІК ЭТИКА КОДЕКСІ	5 стр.

9) Оқыту және кәсіби даму бағдарламаларына сәйкес өзін-өзі тәрбиелеуге және кәсіптік дамуға ұмтылатын білім алушылар мен қызметкерлердің кәсіптік біліктілігін арттыру үшін тең жағдайлар жасауға;

10) Нәсілдік, діни, ұлттық, жыныстық, жас, саяси және өзге де белгілер бойынша кемсітуге жол берілмейді; академиялық ұтқырлық бойынша оқыту, кадрларды іріктеу және ілгерілету кәсіби қабілеттерін, білімі мен дағдыларын ескере отырып, біліктілік талаптарына сәйкестігі негізінде ғана жүзеге асыруға;

11) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес білім алушылар мен қызметкерлердің оқу және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін барлық шараларды қабылдауға, сондай-ақ қызметкерлер үшін қауіпсіз еңбек жағдайларын жасауға;

12) Жанжалдар туындаған жағдайларда Университеттің білім беру және өзге де қызметіне қатысушылар арасында ашық және сенімгерлік диалог үшін жағдайлар жасауға, медиация рәсімдерін пайдалана отырып, еңбек даулары мен жанжалдардың алдын алуға және оған қарсы шаралар қабылдауға;

13) Жекелеген білім алушылар мен қызметкерлерге заңды негіздегіден өзгеше, барлығына тең мүмкіндіктерді міндетті түрде қамтамасыз ету кезінде қандай да бір артықшылықтар мен жеңілдіктер бермеуге;

14) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес қатаң түрде мемлекеттік сатып алу рәсімдерін өткізуге міндетті.

4.2 Университеттің білім алушылары мен қызметкерлері міндетті:

1) мемлекеттік рәміздерге – мемлекеттік Туға, мемлекеттік Елтаңбаға, мемлекеттік Әнұранға құрметпен қарауға;

2) корпоративтік рәміздерге құрметпен қарауға;

3) жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтауға, мемлекеттік тілге және басқа да тілдерге, халықтардың салт-дәстүрлеріне құрметпен қарауға;

4) сыпайы және дұрыс болуға;

5) немқұрайлылық пен дөрекілікке төзбеуге;

6) басқаларға қолдау және көмек көрсетуге;

7) көмек көрсеткені үшін әрдайым ауызша алғыс айтуға, тіпті егер ол толық көрсетілмесе де;

8) Кодекс талаптарына, еңбек және оқу тәртібіне, Университеттің дәстүріне, тарихына, мүлкіне құрметпен және ұқыптылықпен қарауға;

9) Университеттің іскерлік беделін бағалауға, Университеттің мүдделеріне қарсы келетін немесе зиян келтіретін іс-шараларға қатысудан бас тартуға, оның ар-намысы мен беделіне нұқсан келтірудің кез-келген әрекетін тоқтатуға;

10) Университеттің миссиясын бөлісуге және кәсіби қызметте өз миссиясын корпоративті миссиямен байланыстыруға;

11) өзіне қабылдаған міндеттемелері үшін және Университет мәлімдеген мақсаттар мен міндеттерді іске асырғаны үшін жауапкершілікті толық көлемде қабылдауға, Университет қызметінің нәтижелеріне ат салысуға;

 КАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТІ	«Қазақ ұлттық өнер университеті» РММ	2-нұсқа: 28.09.2023
	КОРПОРАТИВТІК ЭТИКА КОДЕКСІ	6 стр.

12) еңбек және оқу тәртібін сақтауға;

13) өзінің қызметтік міндеттерін орындай отырып, жоғары мәдениетті, жауапкершілікті, адалдықты, академиялық адалдық пен объективтілікті көрсетуге, өзара сыйластық, дұрыстық және ізгі ниет қағидаттарын басшылыққа алуға;

14) отандық және шетелдік тәжірибе мен ғылым жетістіктерін зерделей отырып, кәсібилікке ұмтылуға, өз білімінің деңгейін үнемі арттыруға;

15) Университетте еңбек қауіпсіздігін қорғауға, өрт қауіпсіздігі және өндірістік санитария бойынша талаптарды сақтауға;

16) Университеттің электрондық құжат айналымы қағидаларын және барлық қажетті құжаттаманы тәртіппен сақтауға;

17) мемлекеттік құпияларды, қызметтік, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын, оған еңбек міндеттерін орындаумен белгілі болған мәліметтерді жария етпеуге;

18) іссапар басшылығымен жазбаша түрде жоғары тұрған органдарға өтініштерді, сондай-ақ бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланымдарды келісуге;

19) Университетке келтірілген залалды Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шектерде өтеуге;

20) өз құзыреті шегінде Университетте сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша мақсатты жұмыс жүргізуге;

21) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру бойынша шаралар қабылдауға;

22) академиялық адалдықтың нақты, әділ және объективті қағидаттарын және Университеттің академиялық саясатының нормаларын сақтауға;

23) Университеттің білім алушылары мен қызметкерлерінің шығармашылық қызметін құрметтеуге, ғылыми этика қағидаттарын сақтауға;

24) әдеп пен мінез-құлық қағидаларын бұзу мәселелері бойынша қызметтік тергеу жүргізу кезінде жәрдем көрсетуге;

25) жанжалды жағдайды шешу оның пайда болу деңгейінде жанжал туындаған құрылымдық бөлімшенің басшысына жүгіну арқылы жүзеге асырылуы керек. Жанжалды жағдай шешілмеген немесе жоғары тұрған басшылықтың әрекеттерімен келіспеген жағдайда, Университет ректорының атына шағым (жазбаша нысанда) беріледі. Шағым бойынша басшылықтың іс-әрекеттеріне келіспеген жағдайда және / немесе шағымды қараудан дәлелсіз бас тартқан жағдайда ғана өтінішке бұдан әрі саты бойынша санкция берілуі мүмкін.

4.3 Университеттің білім алушылары мен қызметкерлері:

1) Университеттің беделін түсіретін әрекеттерге жол бермеу;

2) басқа жеке және заңды тұлғаларға олардың қадір-қасиеті мен абыройына әсер етуі мүмкін тікелей немесе жанама сипаттама беру, ар-намысты, қадір-

 КАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТІ	«Қазақ ұлттық өнер университеті» РММ	2-нұсқа: 28.09.2023
	КОРПОРАТИВТІК ЭТИКА КОДЕКСІ	7 стр.

қасиет пен беделді, оның ішінде бұқаралық ақпарат құралдарында немесе әлеуметтік желілерде қорғау бойынша сот ісін жүргізуге әкеп соғуы мүмкін;

3) білім алушылардың, Университет қызметкерлерінің және өзге де жеке тұлғалардың қадір-қасиетін қорлау, балағат сөздерді қолдану, таныстық пен тәкаппарлық таныту;

4) оқу және қызметтік міндеттерін орындау кезінде дәрекілік пен немқұрайлылық таныту;

5) студенттердің, Университеттің айналасындағы адамдардың, әріптестердің, Университетке келушілердің жеке өмірін немесе олардың кемшіліктерін талқылау;

6) Университет аумағында мас күйінде пайда болу және/немесе алкогольдік ішімдіктерді тұтыну, бұл үшін бөлінбеген жерлерде темекі шегу;

7) Университетке келушілерден, контрагенттерден сыйлықтар немесе ақшалай сыйақылар қабылдау;

8) діни идеяларды, сондай-ақ ұлтаралық бірлік пен конфессияаралық келісімге қайшы келетін пікірлер мен көзқарастарды тарату;

9) Университет әкімшілігінің шешімдері және оның құрылымдық бөлімшелерінің қызметі туралы дұрыс емес ақпарат тарату.

4.4 Құрылымдық бөлімшенің басшысы:

1) шешім қабылдау кезінде Кодекстің талаптарына сәйкес ашықтық және бейтараптық қағидаттарын басшылыққа алу;

2) бағыныштылар арасында корпоративтік рухты құруға, ұжымды біріктіруге назар аудару;

3) бағыныштыларға кеңес беру және тәлім беру, білім алушыларға мұқият қарау;

4) бағыныштылардың мінез-құлық мәдениетін қалыптастыру, өзінің жеке үлгісімен этика мен мінез-құлық ережелерін сақтауды ынталандыру;

5) бағыныштының қадір-қасиетіне, өзін-өзі бағалауына және жеке мәртебесіне нұқсан келтірмеу;

6) бағыныштылардың алдында өз қателіктерін мойындай білу және оларды өз атына сындарлы сын айтқаны үшін қудаламау;

7) ұжымда достық және іскерлік жағдай жасау.

5 МЕМЛЕКЕТПЕН ЖӘНЕ ҚОҒАММЕН ӨЗАРА БАЙЛАНЫС

5.1 Университеттің мемлекеттік органдармен өзара іс-қимылы Қазақстан Республикасы заңнамасының, Жарғының, Кодекстің және Университеттің өзге де ішкі нормативтік құжаттарының талаптарына сәйкес, тараптардың

 КАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТІ	«Қазақ ұлттық өнер университеті» РММ	2-нұсқа: 28.09.2023
	КОРПОРАТИВТІК ЭТИКА КОДЕКСІ	8 стр.

тәуелсіздігі негізінде, мемлекеттік органдар тарапынан да, Университеттің лауазымды адамдары мен қызметкерлері тарапынан да сыбайлас жемқорлық және басқа да құқыққа қарсы іс-қимылдарға жол бермеу қағидатын сақтай отырып жүзеге асырылады.

5.2 Мемлекеттік органдармен қарым-қатынаста Университет және оның қызметкерлері:

1) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарын, мемлекеттік органдардың актілерін, Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарын, Университет қызметін регламенттейтін ішкі құжаттарды мүлтіксіз сақтауға;

2) мемлекеттік басқару органдары тарапынан, сондай-ақ Университет басшылары мен қызметкерлері тарапынан сыбайлас жемқорлық және басқа да құқыққа қарсы іс-қимылдардың туындау мүмкіндіктерін болдырмау жөнінде барлық күш-жігерін салуға.

5.3 Университет қоғаммен және бұқаралық ақпарат құралдарымен қарым-қатынаста жоғары этикалық стандарттардың сақталуын қадағалайды. Университет көпшілік алдында сөйлеген сөздерінде, басшы қызметкерлерде, өзінің ақпараттық-жарнамалық материалдарында немесе қоғаммен байланыс жөніндегі басқа да іс-шараларда жалған ақпарат таратуға, фактілерді жасыруға және/немесе бұрмалауға жол бермейді.

5.4 Бұқаралық ақпарат құралдарында, соның ішінде әлеуметтік желілерде Университет атынан көпшілік алдында сөз сөйлеуге, түсініктеме беруге немесе қандай да бір мәлімдеме жасауға тек осыған уәкілеттік берілген Университеттің лауазымды адамдары және/немесе қызметкерлері құқылы.

5.5 Университет атынан сөз сөйлеген кезде лауазымды тұлғалар және / немесе қызметкерлер кәсіби мінез-құлық пен этиканың жалпы қабылданған нормаларын сақтауға, тек сенімді ақпаратты таратуға, сондай-ақ әлеуметтік, нәсілдік және ұлттық алауыздықты қоздыратын ақпаратты таратуға жол бермеуге міндетті.

5.6 Университеттің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері Университеттің қызметі мәселелері бойынша өз пікірін ашық білдірмеуі керек, егер ол:

- Университет қызметінің негізгі бағыттарына сәйкес келмесе;
- Университеттің қызметтік ақпаратын жария қылса;
- Университеттің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлеріне қатысты этикалық емес мәлімдемелерді қамтыса.

 ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТІ	«Қазақ ұлттық өнер университеті» РММ	2-нұсқа: 28.09.2023
	КОРПОРАТИВТІК ЭТИКА КОДЕКСІ	9 стр.

6 УНИВЕРСИТЕТТІҢ БІЛІМ АЛУШЫЛАРЫ МЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ

6.1 Корпоративтік этика - Университеттің барлық білім алушылары мен қызметкерлеріне бірдей дәрежеде болып табылады.

6.2 Университеттің білім алушылары мен қызметкерлері Кодекстің талаптарын білуге және қатаң сақтауға және оның кез келген бұзушылықтары туралы хабарлауға міндетті.

6.3 Университет Кодексті ашық талқылауға дайын білім алушылар мен қызметкерлерді көтермелейді және оны жетілдіру бойынша кез келген сындарлы ұсыныстарға оң көзқараспен қарайды.

6.4 Осы Кодекстің нормаларын бұзғаны үшін Университеттің білім алушысы не қызметкері тәртіптік жауаптылыққа тартылуы мүмкін, белгілі бір бұзушылықтар үшін қызметтік тергеп-тексеру материалдары әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылыққа тарту үшін құзыреті бойынша құқық қорғау органдарына берілуі мүмкін.

6.5 Осы Кодекс талаптарының анықталған бұзушылықтарына қатысты мәселелерді Университет қызметкерлері Университеттің тәртіптік комиссиясында қарайды. Университет білім алушыларының анықталған бұзушылықтарына қатысты мәселелер бойынша Университеттің әлеуметтік-тәртіптік комиссиясында қаралады.

6.6 Корпоративтік этика нормаларының сақталуын бақылау кадрлармен жұмыс жөніндегі бөлімдерге және Университеттің қауіпсіздік қызметтеріне жүктеледі.

7 ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

7.1 Осы Кодекс бекітілген күннен бастап күшіне енеді және жаңасымен ауыстырылғанға дейін қолданылады.

7.2 Университеттің құрылымдық бөлімшелерінің ұсыныстары негізінде Ғылыми кеңес Кодекске өзгерістер мен толықтырулар енгізе алады.